

Pojmy (definície)

Definície sú uvedené: v čl. 3 nariadenia **REACH** (1907/2006)
v čl. 2 nariadenia **CLP** (1272/2008)
v čl. 2 nariadenia **o detergentoch** (648/2004)

Látka

je chemický prvok a jeho zlúčeniny v prírodnom stave alebo získané akýmkoľvek výrobným postupom, vrátane všetkých prísad potrebných na udržanie ich stability a všetkých nečistôt pochádzajúcich z použitého postupu, ktorá však nezahŕňa žiadne rozpúšťadlá, ktoré možno oddeliť bez ovplyvnenia stability látky alebo zmeny jej zloženia

([REACH](#), [CLP](#))

sú chemické prvky a ich zlúčeniny v prírodnom stave alebo získané akýmkoľvek výrobným postupom, vrátane všetkých prísad potrebných na udržanie stability produktov a všetkých nečistôt pochádzajúcich z použitého postupu, ktorá však nezahŕňa žiadne rozpúšťadlá, ktoré možno oddeliť bez ovplyvnenia stability látky alebo zmeny jej zloženia

([nariadenie o detergentoch](#))

Zmes

je zmes alebo roztok zložený z dvoch alebo viacerých látok

([REACH](#), [CLP](#), [nariadenie o detergentoch](#))

Výrobok

je predmet, ktorý počas výroby dostáva konkrétny tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré určuje jeho funkciu vo väčšej miere ako jeho chemické zloženie

([REACH](#), [CLP](#))

Výroba

je vyrobenie alebo extrakcia látok v prírodnom stave

([REACH](#), [CLP](#))

Dovoz

je fyzické uvedenie na colné územie Spoločenstva

([REACH](#), [CLP](#))

Uvedenie na trh

je dodávanie alebo sprístupnenie tretej strane, za úhradu alebo bezplatne. Dovoz sa považuje za uvedenie na trh

([REACH](#), [CLP](#))

je prvé sprístupnenie na trh Únie vrátane dovozu na colné územie Únie

([nariadenie o detergentoch](#))

Sprístupnenie na trhu

je dodanie na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu Únie v rámci obchodnej činnosti, či už za poplatok alebo bezplatne
([nariadenie o detergentoch](#))

Použitie

je akékoľvek spracovanie, úprava, spotreba, uskladnenie, uchovávanie, zaobchádzanie, plnenie do nádob, prenos z jednej nádoby do druhej, zmiešavanie, výroba výrobku alebo akýkoľvek iný druh využitia;
([REACH](#), [CLP](#))

Vlastné použitie registrujúcim

je priemyselné alebo profesionálne použitie registrujúcim
([REACH](#))

Identifikované použitie

je použitie látky ako takej alebo látky v zmesi, alebo použitie zmesi, ktoré plánuje účastník dodávateľského reťazca, vrátane vlastného použitia, alebo ktoré mu písomne oznámi bezprostredný následný užívateľ
([REACH](#))

Výrobca

je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Spoločenstve, ktorá vyrába látku v Spoločenstve
([REACH](#), [CLP](#))

je fyzická alebo právnická osoba zodpovedná za uvedenie detergentu alebo povrchovo aktívnej látky pre detergent na trh; za výrobcu sa považuje najmä výrobca, dovozca, baliar pracujúci pre vlastný prospech alebo akákoľvek osoba, ktorá mení vlastnosti detergentu alebo povrchovo aktívnej látky pre detergent, alebo vytvára alebo mení ich označenie. Za výrobcu sa nepovažuje distribútor, ktorý nemení vlastnosti, označovanie alebo balenie detergentu alebo povrchovo aktívnej látky pre detergent, okrem prípadov, keď koná ako dovozca
([nariadenie o detergentoch](#))

Výrobca výrobku

je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá v Spoločenstve vyrába alebo zostavuje výrobok
([REACH](#), [CLP](#))

Dovozca

je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Spoločenstve, ktorá je zodpovedná za dovoz
([REACH](#), [CLP](#))

Následný užívateľ

je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Spoločenstve iná ako výrobca alebo dovozca, ktorá používa látku buď ako takú, alebo v zmesi počas svojich priemyselných alebo odborných činností. Distribútor alebo spotrebiteľ nie je následným užívateľom. Opätovný dovozca s výnimkou udelenou podľa článku 2 ods. 7 písm. c) nariadenia REACH sa považuje za následného užívateľa

([REACH](#), [CLP](#))

Distribútor

je každá fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Spoločenstve vrátane maloobchodného predajcu, ktorá látku ako takú alebo látku v zmesi iba uskladňuje alebo uvádza na trh pre tretie strany

([REACH](#), [CLP](#))

Účastníci dodávateľského reťazca

sú všetci výrobcovia a/alebo dovozcovia a/alebo následní užívatelia v dodávateľskom reťazci

([REACH](#))

Registrujúci

je výrobca alebo dovozca látky, alebo výrobca alebo dovozca výrobku, ktorý predkladá žiadosť o registráciu látky podľa nariadenia REACH

([REACH](#), [CLP](#))

Dodávateľ

je akýkoľvek výrobca, dovozca, následný užívateľ alebo distribútor, ktorý uvádza na trh látku ako takú, látku v zmesi alebo zmes

([CLP](#))

Dodávateľ látky alebo zmesi

je akýkoľvek výrobca, dovozca, následný užívateľ alebo distribútor, ktorý uvádza na trh látku ako takú, látku v zmesi alebo zmes

([REACH](#))

Dodávateľ výrobku

je každý výrobca alebo dovozca výrobku, distribútor alebo iný účastník dodávateľského reťazca, ktorý uvádza výrobok na trh

([REACH](#))

Príjemca látky alebo zmesi

je následný užívateľ alebo distribútor, ktorému sa dodáva látka alebo zmes

([REACH](#))

Príjemca výrobku

je priemyselný či profesionálny užívateľ alebo distribútor, ktorému sa výrobok dodáva, ale nie je spotrebiteľom

(REACH)

Zavedená (phase-in) látka

je látka, ktorá spĺňa aspoň jedno z týchto kritérií:

- a) uvádza sa v Európskom zozname existujúcich komerčných chemických látok (EINECS);
- b) aspoň raz počas 15 rokov pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia bola vyrobená v Spoločenstve alebo v krajinách, ktoré pristúpili k Európskej únii 1. januára 1995, 1. mája 2004 alebo 1. januára 2007, ale výrobca alebo dovozca ju neuviedol na trh, za predpokladu, že výrobca alebo dovozca má o tom písomný dôkaz;
- c) bola uvedená na trh výrobcom alebo dovozcom v Spoločenstve alebo v krajinách, ktoré pristúpili k Európskej únii 1. januára 1995, 1. mája 2004 alebo 1. januára 2007, pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia a považovala sa za oznámenú v súlade s článkom 8 ods. 1 prvou zarážkou smernice 67/548/EHS v znení článku 8 ods. 1, ktoré vyplynulo zo zmeny a doplnenia vykonaného smernicou 79/831/EHS, ale nevyhovuje vymedzeniu pojmu polymér, ako je uvedené v tomto nariadení, za predpokladu, že výrobca alebo dovozca má o tom písomný dôkaz, vrátane dôkazu o tom, že látka bola uvedená na trh akýmkoľvek výrobcom alebo dovozcom medzi 18. septembrom 1981 a 31. októbrom 1993 vrátane

(REACH)

Oznámená látka

je látka, pre ktorú bolo predložené oznámenie a ktorú by bolo možné uviesť na trh v súlade so smernicou 67/548/EHS

(REACH)

Polymér

je látka, ktorá sa skladá z molekúl charakterizovaných sekvenciou jedného alebo viacerých druhov monomérnych jednotiek. Takéto molekuly musia byť distribuované v určitom rozsahu molekulových hmotností, pričom rozdiely v molekulových hmotnostiach sú spôsobené najmä rozdielnym počtom monomérnych jednotiek. Polymér tvorí:

- a) jednoduchá hmotnostná väčšina molekúl obsahujúca najmenej tri monoméne jednotky, ktoré sú viazané kovalentnými väzbami aspoň na jednu inú monoménu jednotku alebo inú reagujúcu zložku;
- b) menej ako jednoduchá hmotnostná väčšina molekúl s rovnakou molekulovou hmotnosťou.

„**Monoména jednotka**“ je v zmysle tejto definície zreagovaná forma monomérskej látky v polyméri

(REACH, CLP)

Monomér

je látka, ktorá je schopná vytvárať kovalentné väzby so sekvenciou ďalších rovnakých alebo rozdielných molekúl za podmienok príslušnej polymerizačnej reakcie používanej na konkrétny proces

(REACH, CLP)

Medziprodukt

je látka, ktorá sa vyrába pre chemické spracovanie alebo sa pri ňom spotrebúva či používa, aby sa transformovala na inú látku (ďalej len „syntéza“):

a) **neizolovaný medziprodukt**: je medziprodukt, ktorý sa pri syntéze zámerne neodoberá (s výnimkou odobratia vzorky) zo zariadenia, v ktorom syntéza prebieha. Medzi takéto zariadenie patrí reakčná nádoba, jej prídavné zariadenia a akékoľvek vybavenie, cez ktoré látky prechádzajú pri kontinuálnom alebo šaržovom procese, ako aj systém potrubí na presun z jednej nádoby do druhej na účely prevedenia ďalšieho kroku reakcie; nezahŕňa však nádrže alebo iné nádoby, v ktorých sa látky po výrobe skladujú;

b) **medziprodukt izolovaný na mieste**: je medziprodukt, ktorý nespĺňa kritériá neizolovaného medziproduktu a pri ktorom prebieha výroba medziproduktu a syntéza ďalších látok z tohto medziproduktu na tom istom mieste a vykonáva ju jedna alebo viac právnických osôb;

c) **prepravovaný izolovaný medziprodukt**: je medziprodukt, ktorý nespĺňa kritériá neizolovaného medziproduktu a prepravuje sa alebo sa dodáva na iné miesta;

(REACH)

je látka, ktorá sa vyrába pre chemické spracovanie alebo sa pri ňom spotrebúva či používa, aby sa transformovala na inú látku (ďalej len „syntéza“):

(CLP)

Neizolovaný medziprodukt

je medziprodukt, ktorý sa pri syntéze zámerne neodoberá (s výnimkou odobratia vzorky) zo zariadenia, v ktorom syntéza prebieha. Medzi takéto zariadenie patrí reakčná nádoba, jej prídavné zariadenia a akékoľvek vybavenie, cez ktoré látky prechádzajú pri kontinuálnom alebo šaržovom procese, ako aj systém potrubí na presun z jednej nádoby do druhej na účely prevedenia ďalšieho kroku reakcie; nezahŕňa však nádrže alebo iné nádoby, v ktorých sa látky po výrobe skladujú

(CLP)

Látky prírodného pôvodu

sú prírodne sa vyskytujúce látky ako také, nespracované alebo spracované iba manuálnym, mechanickým alebo gravitačným spôsobom, rozpustením vo vode, flotáciou, extrakciou vodou, destiláciou s vodnou parou alebo zahrievaním výlučne na účely odstránenia vody; alebo ktorá je extrahovaná zo vzduchu akýmkoľvek spôsobom

(REACH)

Chemicky nemodifikovaná látka

je látka, ktorej chemické zloženie ostáva nezmenené, aj keď prešla chemickým procesom alebo úpravou, alebo fyzikálnou mineralogickou transformáciou, napríklad na odstránenie nečistôt

(REACH)

Zliatina

je kovový materiál homogénny na makroskopickej úrovni, ktorý pozostáva z dvoch alebo viacerých prvkov spojených tak, že sa mechanickými prostriedkami nedajú ľahko oddeliť

(REACH)

je kovový materiál homogénny na makroskopickej úrovni, ktorý pozostáva z dvoch alebo viacerých prvkov spojených tak, že sa mechanickými prostriedkami nedajú ľahko oddeliť; zliatiny sa na účely tohto nariadenia považujú za zmesi

(CLP)

Technologicky orientovaný výskum a vývoj

je akýkoľvek vedecký vývoj týkajúci sa vývoja výrobku alebo ďalšieho vývoja látky ako takej, látky v zmesiach alebo vo výrobkoch, počas ktorého sa používajú poloprevádzky alebo pokusné výroby na vývoj výrobného procesu a/alebo na overenie oblastí použitia látky

(REACH)

Vedecký výskum a vývoj

je akýkoľvek vedecký experiment, analýza alebo chemický výskum, ktoré sa uskutočňujú za kontrolovaných podmienok v množstvách menších ako 1 tona ročne

(REACH)

je akýkoľvek vedecký experiment, analýza alebo chemický výskum, ktoré sa uskutočňujú za kontrolovaných podmienok

(CLP)

Obmedzenie (reštrikcia)

je akékoľvek podmienenie alebo zákaz výroby, použitia alebo uvedenia na trh

(REACH)

Agentúra

je Európska chemická agentúra zriadená nariadením REACH

(REACH, CLP)

Príslušný orgán

je orgán alebo orgány či úrady zriadené členskými štátmi na plnenie povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia

(REACH, CLP)

MSP

sú malé a stredné podniky ako sú vymedzené v odporúčaní Komisie zo 6. mája 2003 o definícii mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36)

(REACH)

Expozičný scenár

je súbor podmienok vrátane prevádzkových podmienok a opatrení manažmentu rizík, ktoré opisujú, ako sa látka vyrába alebo používa počas svojho životného cyklu a ako výrobca alebo dovozca kontroluje, alebo odporúča následným užívateľom kontrolovať expozíciu ľudí alebo životného prostredia. Tieto expozičné scenáre môžu pokrývať jeden konkrétny proces alebo použitie, prípadne niekoľko procesov alebo primeraných použití

(REACH)

Kategória použitia a expozície

je expozičný scenár, ktorý pokrýva široký rozsah procesov alebo použití, kde sa ako minimum oznamujú procesy alebo použitia vo forme stručných všeobecných opisov použitia

(REACH)

Miesto

je jedna lokalita, kde sa v prípade viac ako jedného výrobcu látok využíva určitá spoločná infraštruktúra a zariadenia

(REACH)

Ročne

je za kalendárny rok, ak nie je uvedené inak; v prípade zavedených látok, ktoré sa dovážajú alebo vyrábajú najmenej tri po sebe nasledujúce roky, sa množstvá za rok vypočítajú na základe priemeru objemu výroby alebo dovozu za tri predchádzajúce kalendárne roky

(REACH)

Úplná správa o štúdiu (full study report)

je úplný a komplexný popis činnosti vykonanej na vytvorenie informácií. To zahŕňa úplnú vedeckú prácu, ako bola zverejnená v literatúre popisujúcej vykonanú štúdiu, alebo úplnú správu pripravenú testovacím laboratóriom, ktorá popisuje vykonanú štúdiu

(REACH)

Podrobný súhrn štúdie (robust study summary)

je podrobné zhrnutie cieľov, metód, výsledkov a záverov z úplnej správy o štúdiu, ktoré poskytuje dostatok informácií na nezávislé posúdenie štúdie, pričom sa minimalizuje potreba oboznámiť sa s úplnou správou o štúdiu

(REACH)

Súhrn štúdie (study summary)

je zhrnutie cieľov, metód, výsledkov a záverov z úplnej správy o štúdiu, ktoré poskytuje dostatok informácií na posúdenie významnosti štúdie
(REACH)

Trieda nebezpečnosti

je povaha fyzikálnej nebezpečnosti alebo nebezpečnosti pre zdravie alebo životné prostredie
(CLP)

Kategória nebezpečnosti

je rozdelenie kritérií v rámci každej triedy nebezpečnosti s uvedením závažnosti nebezpečnosti
(CLP)

Výstražný piktogram

je grafická kompozícia, ktorá obsahuje určitý symbol a iné grafické prvky, ako napríklad ohraničenie, vzor pozadia alebo farbu, ktoré majú vyjadrovať osobitné informácie o príslušnej nebezpečnosti
(CLP)

Výstražné slovo

je slovo, ktoré označuje relatívnu úroveň závažnosti nebezpečnosti s cieľom upozorniť čitateľa na potenciálnu nebezpečnosť; rozlišujú sa tieto dve úrovne:

- a) „**nebezpečenstvo**“ je výstražné slovo označujúce závažnejšie kategórie nebezpečnosti;
- b) „**pozor**“ je výstražné slovo označujúce menej závažné kategórie nebezpečnosti;

(CLP)

Výstražné upozornenie

je veta priradená určitej triede a kategórii nebezpečnosti, ktorá opisuje povahu nebezpečnosti nebezpečnej látky alebo zmesi a v ktorej sa prípadne uvádza aj stupeň nebezpečnosti

(CLP)

Bezpečnostné upozornenie

je veta, ktorá opisuje odporúčané opatrenia na minimalizovanie nepriaznivých účinkov alebo zabránenie nepriaznivým účinkom, ktoré vyplývajú z expozície nebezpečnej látky alebo zmesi pri jej používaní alebo zneškodňovaní

(CLP)

Balenie

je hotový produkt po zabalení, ktorý sa skladá z obalu a jeho obsahu

(CLP)

Obal

je jedna alebo viacero schránok a akékoľvek ďalšie súčasti alebo materiály potrebné na to, aby nádoby plnili svoju uzatváraciu funkciu a iné bezpečnostné funkcie

(CLP)

Medziobal

je obal umiestnený medzi vnútorným obalom alebo výrobkom a vonkajším obalom

(CLP)

Oznamovateľ

je výrobca alebo dovozca alebo skupina výrobcov alebo dovozcov oznamujúci agentúre

(CLP)

Medzná hodnota

je prahová hodnota akejkoľvek klasifikovanej nečistoty, prísady alebo jednotlivej zložky v látke alebo v zmesi, nad ktorou sa táto prísada, nečistota alebo zložka už zohľadňuje pri rozhodovaní, či sa látka alebo zmes klasifikuje

(CLP)

Koncentračný limit

je prahová hodnota akejkoľvek klasifikovanej nečistoty, prísady alebo jednotlivej zložky v látke alebo v zmesi, ktorá môže byť podnetom ku klasifikácii látky alebo zmesi

(CLP)

Rozlíšenie

je rozčlenenie tried nebezpečnosti v závislosti od spôsobu expozície alebo charakteru účinkov

(CLP)

M-koeficient

je násobiaci koeficient. Násobí sa ním koncentrácia látky, ktorá je klasifikovaná ako nebezpečná pre vodné prostredie v kategórii akútnej nebezpečnosti 1 alebo v kategórii chronickej nebezpečnosti 1, a používa sa pri metóde súčtu na odvodenie klasifikácie zmesi, v ktorej sa látka nachádza

(CLP)

OPNT OSN

sú odporúčania OSN na prepravu nebezpečného tovaru

(CLP)

Detergent

je akákoľvek látka alebo zmes obsahujúca mydlá a/alebo iné povrchovo aktívne látky určené na pracie a čistiace procesy. Detergenty môžu byť pre domácnosti alebo na inštitucionálne alebo priemyselné účely predávané alebo používané v akejkoľvek forme (tekuté, práškové, vo forme pasty, tyčinky, v kusoch, výlisok, tvarované, atď.).

Ďalšie produkty, ktoré sa považujú za detergenty:

- „**doplnkové zmesi na pranie**“ určené na namáčanie (predpieranie), pláchanie alebo bielenie odevov a bielizne používanej v domácnostiach atď.;
- „**zmäkčovadlo textilnej bielizne**“ určené na zjemnenie textílií v procesoch, ktoré majú doplnkovú funkciu pri praní textílií;
- „**čistiaca zmes**“ určená na akékoľvek použitie pri čistení domácnosti a/alebo iné čistenie povrchov (napr.: materiálov, produktov, strojov, mechanických prístrojov, dopravných prostriedkov a príbuzného príslušenstva, prístrojov, zariadení, atď.);
- „**ďalšie čistiace a pracie zmesi**“ určené na akékoľvek iné pracie a čistiace procesy.

(nariadenie o detergentoch)

Spotrebiteľský detergent určený na pranie

je detergent určený na pranie uvedený na trh pre neprofesionálne použitie vrátane použitia vo verejných pracovniach

(nariadenie o detergentoch)

Spotrebiteľský detergent pre automatické umývačky riadu

je detergent uvedený na trh pre neprofesionálne použitie v automatických umývačkách riadu

(nariadenie o detergentoch)

Priemyselný a inštitucionálny detergent

je detergent určený na umývanie a čistenie mimo domáceho prostredia, vykonávané špecializovaným personálom, ktorý používa špeciálne produkty

(nariadenie o detergentoch)

Povrchovo aktívna látka

je akákoľvek organická látka a/alebo zmes použitá v detergentoch, ktorá má povrchovo aktívne vlastnosti a ktorá pozostáva z jednej alebo viacerých hydrofilných a jednej alebo viacerých hydrofóbných skupín takej povahy a veľkosti, že je schopná znižovať povrchové napätie vody a tvoriť zmáčacie alebo adsorpčné monomolekulárne vrstvy na rozhraní voda-vzduch, a schopná tvoriť emulzie a/alebo mikroemulzie a/alebo micely adsorpciou na rozhraní voda-tuhá látka

(nariadenie o detergentoch)

Pranie a umývanie

je čistenie bielizne, textílií, riadov a ďalších tvrdých povrchov
([nariadenie o detergentoch](#))

Čistenie

je proces, pri ktorom sú nežiaduce usadeniny uvoľnené zo substrátu alebo z jeho vnútra a sú prevedené do roztoku alebo disperzie
([nariadenie o detergentoch](#))

Primárna biologická odbúratel'nosť

je štruktúrna zmena (transformácia) povrchovo aktívnej látky pomocou mikroorganizmov, ktorá spôsobí stratu jej povrchovo aktívnych vlastností vďaka rozpadu materskej látky a následnú stratu povrchovo aktívnej vlastnosti. Meria sa testovacími metódami uvedenými v prílohe II.
([nariadenie o detergentoch](#))

Konečná aeróbná biologická odbúratel'nosť

je úroveň biologickej odbúratel'nosti, ktorá sa dosiahne vtedy, keď je povrchovo aktívna látka v prítomnosti kyslíka úplne spotrebovaná mikroorganizmami, v dôsledku čoho sa rozloží na oxid uhličitý, vodu a minerálne soli akéhokoľvek ďalšieho prítomného prvku (mineralizácia), a na nové mikrobiálne bunkové častice (biomasa). Meria sa testovacími metódami uvedenými v prílohe III.
([nariadenie o detergentoch](#))

Zdravotný personál

je registrovaný praktický lekár alebo osoba pracujúca pod vedením registrovaného praktického lekára, ktorá poskytuje pacientovi ošetrovanie, určuje diagnózu alebo aplikuje liečbu a ktorá je viazaná lekárskej tajomstvom
([nariadenie o detergentoch](#))